

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1903.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXXII. évfolyam. 292. szám.

Előfizetési árak: Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —**Hirdetések**a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.**Megjelenik**vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szerda, december 23.

A póttartalékosok behívása.

Nagybecskerek, december 23.

Az obstrukció is ad karácsonyi ajándékot; az igaz, hogy nincs köszönet benne, mert ettől az ajándéktól sok-sok család jajdul föl. Az obstrukció műve az, hogy a kormányt a póttartalékosok behívására kényszerítette. A kormány ugyan megtehetné volna azt is, mert a törvény erre jogot adott neki, hogy a három évet és három hónapot immár kiszolgált legénységet visszatartsa, de ez a szegényekre mégis sok volna. Az obstrukció büneiért a katonák már ugyanis eleget szenvedtek Hiszen megköszönhetik nekik azt a szivességet, ha akarják; de a sokat szidott kormány ime nem akar élni egészen törvényadta jogával. Az öreg katonák, a mennyire csak lehet, hazabocsátatnak s helyettük — mivel az 1903. évre még mindig nincs ujoncállítás — a póttartalék legifjabb korosztályából fogják a hēzagot ideiglenesen betölteni.

Felháborító az, a mi most itt történik. A kinek a szemére eddig hályogot voltak a tetszetős obstrukciós szölamok, most a maga családjában színről-szinre láthatja, milyen rombolásokat visz végbe szerzte a hazában ez az infernalis szenvedély? A kés, a melyet kirántottak, most már az állampolgárok jólétét vérezi meg. És ha tovább is tart, mélyen bele fog vágni a nemzet nemesebb szerveibe is.

Hosszu tévedések után bizonyosan becsületesebb hazafias aggodalom vezette a függetlenségi pártot, mikor a közeledő ujoncválságot látva, letette kezéből az obstrukció mérgezett fegyvereit és a régi, törvényszerű parlamenti fegyverzetet vette fel, a mit soha sem is kellett volna magától eldobnia. Az utolsó órák elkövetkezését látva, másképpen nem is tehetett. A hazaszeretet végre is abból áll, hogy ha lehet, használjunk a nemzetnek, ha pedig nem lehet, legalább ne károsítsuk meg tudva polgártársainkat.

Ez a minimum, a mit a nép minden képviselőjétől elvárhat. És ha egy maroknyi, különféle párttörödékekből összeverődött csoport ellene nem szegült volna a pártok sovány békéjének, az ujonctörvény gyors elfogadása és a sorozás is hamarjában megtörténhetett volna. És akkor nem lett volna kénytelenség megint rendkívüli eszközökkel pótolni a hadsereg és honvédség soraiban január 1-jével beálló hiányokat. De mivel néhány fanatikus képviselő a pártok tisztességes békéjéhez nem csatlakozott, hanem a maga felelősségére folytatja tovább az országrontás borzasztó mesterségét: a maga dolgaiért szintén felelős kormány többé nem halaszthatta el a póttartalékosok téli behívását. Köszönjük meg a sujtott fiatal emberek és családok ezt a csapást azoknak a guerilla-képviselőknek, a kik a megegyezésből kiszakadva, még most is feltartóztatják a törvényhozás határozatképességét. És a kik ezzel az oktalansággal jogot váltottak a legeslegszigorubb megítélésre.

A kormány üdvözlése. Pancsova város törvényhatósági bizottsága tegnapelőtt tartott igen népes közgyűlésen egyhangulag tudomásul vette Tisza István gróf miniszterelnöknek a kormány megalakulására vonatkozó leiratát s elhatározta, hogy Tisza István grófot és a kormány tagjait bizalmának kifejezésével feliratilag üdvözlö. A közgyűlés ezután az általános tisztújítást e hónap 30-ára tűzte ki.

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága tegnapi közgyűlésében, mint Szentestől jelentik, az összes szavazatokkal hat szavazat ellen Tisza István gróf miniszterelnök és a kormánynak eddigi parlamenti működéséért bizalmat szavazott azzal, hogy kormányzatukat mindenben odaadón támogatni fogja.

Szolnokról jelentik, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága a minap tartott közgyűlésén elhatározta, hogy Tisza István grófot és kormányát feliratban üdvözlö. Az őszinte és meleg hangú felirat különösen azért érdekes, mivel a törvényhatósági bizottság ülése egyhangulag fogadta el, holott a vármegye hét választókerülete közül csak három választott kormánypárti képviselőt.

Sátoralja Ujhelyről jelentik: Zemplén vármegye törvényhatósági bizottsága Hadik Béla gróf főispán elnöklésével tartott tegnapi közgyűlésén igen nagy többséggel és lelkesedéssel elhatározta, hogy Tisza István gróf miniszterelnököt és a kabinetet kormányra lépése alkalmából feliratban üdvözlö, működésének pártolását hazafias kötelességének ismeri és a kormánynak bizalmat szavaz.

A városi közgyűlés.

II. nap.

Nagybecskerek, december 24.

Nagybecskerek város képviselőtestülete dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tegnap délután 3 órakor folytatta a hétfőn megkezdett közgyűlést s ezuttal már annyira megcsappant az érdeklődés, hogy alig voltak negyed-rész annyian a városatyák, mint az előző napon.

A tárgysorozat a következő elintézt nyerte:

A törvényhatósági bizottság 2073/kgy. 903. számú jóváhagyó határozata a D. M. K. E.-be pártoló tagként való belépés tárgyában. — Tudomásul veszik. A város a 200 korona tetszési díjat 5 év alatt, évi 40 korona részletben fizeti le.

Ugyanannak 1774/kgy. 903. számú jóváhagyó határozata a Dunagőzhajózási-társulat ügynökségi épületének áthelyezése tárgyában. — Tudomásul szolgál.

Szentestől átírta a bor- és hús-fogyasztási adónak a város részére leendő átengedése iránt. — A közgyűlés elhatározta, hogy Szentestől hasonlóan feliratot intéz a miniszterhez, a melyben a bor- és hús-fogyasztási adónak a város részére való átengedését kéri.

A polgármester előterjesztése az itthelyt felállítandó mén-telep tárgyában. — A közgyűlés a polgármesternek általunk már ismertetett előterjesztését egyhangulag elfogadta s ennek értelmében elhatározta, hogy a város feliratot intéz a földművelésügyi miniszterhez, amelyben kéri, hogy ha Torontál vármegyében tényleg létesülne mén-telep, úgy az Nagybecskereken állítsassék fel.

A helybeli pénzintézetek jelentése a kamatláb leszállítása tárgyában. — Tudomásul vették. A városi tanács javaslata a kezelt alapok tökének mikénti kölcsönadása tárgyában. — A közgyűlés névszerű szavazással egyhangulag elfogadja az állandó választmánynak azt a javaslatát, hogy a tanács kezelése alatt álló tőkek ezentul 6% helyett 5%-ra adatnak kölcsön. Azok azonban, a kiknek ilyen kölcsönük már van, csak akkor részesülnek a kamatkedvezményben, ha a kamat leszállítását külön kéri.

A vár. árvaszék betérjeszti az 1901. és 1902. évi gyámpénztári számadásokat. — Tudomásul szolgál s a számvizsgálóknak a közgyűlés megadja a felmentvényt.

A városi tanács javaslata a gyámpénzek elhelyezése tárgyában. — A közgyűlés névszerű szavazással egyhangulag elfogadja a tanács javaslatát, hogy a gyámpénzek a helybeli pénzintézeteknél a tartaléktőke arányában helyeztessenek el.

Hivatalos előterjesztés a szőlőtelep és homokföldek eladása tárgyában. — A közgyűlés Weiserschan Jakab és társai szerződését jóváhagyja.

A városi tanács előterjesztése az iskolaügyek mikénti kezelése tárgyában. — A közgyűlés az állandó választmánynak a tanügyi előadóra vonatkozó ismert javaslatát tudomásul veszi.

A városi tanács bemutatja a november havi pénztárvizsgálat eredményét. — A polgármester bejelenti, hogy a pénztár rendben találtatott, egyszerűsített a közgyűlés tudomására hozza, hogy dr. Dellimanics főispán a tegnapi pénztárvizsgálat alkalmával mindent a legnagyobb rendben talált. A közgyűlés a jelentést tudomásul veszi.

A magyar keramitgyár kérelme óvadéknak kicserélése iránt. — A közgyűlés a kérelemnek helyt ad s megengedi a nevezett gyárnak, hogy értékpapirokban letett 20.000 koronányi óvadékát ugyanannyi összegről szóló takarékpénztári könyvecskével cserélhesse ki.

A városi tanács javaslata Jankovics György visszatartott fizetésének és nyugdíjárulékának kiutalványozása tárgyában. — A közgyűlés elhatározta, hogy a visszatartott fizetést nem adja ki, a nyugdíjárulék kiutalványozását ellenben elrendelte.

A városi tanács javaslata Becker József rendőrőrmester fizetésének felemelése tárgyában. — A közgyűlés a kérelmet nem teljesíti, kárpolásul azonban kimondja, hogy minden egyes fertőtlenítésért egy korona jár Becker őrmesternek.

A városi tanács javaslata Kupuszárovc Miklós 39 korona 60 fillér fizetési előleg hátralékának leírása tárgyában. — Tudomásul szolgál s leírják.

A városi tanács javaslata a Krampfl Nándor és társai terhére előirt összegek leírása tárgyában. — Tudomásul szolgál s hasonlóképen leírják. Gresits Szvetozár és társa kérvénye üzletbérlet átruházás iránt. — Megengedik.

A villamos bizottság javaslata az árammérő használati díjának beszüntetése tárgyában. — Örövendetes tudomásul szolgál.

A törvényhatósági bizottságnak az 1901. évi számadásokra és a köznevelési, jövedéki, fő- és aligműziumi, kövezetvárnak, rakpartvárnak, állás és helypénztár, tiszt nyugdíj, községi, közmunka, villammű és a vashidépítési alapok 1902. évi számadásait jóváhagyó határozatát a közgyűlés tudomásul vette s a felelős számvizsgálóknak a felmentvényt megadta.

Tudomásul vették továbbá a törvényhatósági bizottságnak Naszke Ernő volt városi irnok végkielégítését jóváhagyó határozatát.

Hoff Nándor és társai építési vállalkozók kéri, hogy a város számára épített barakokért járó 2805 korona és 24 fillér kereseti összeget kiutalványozzák. A közgyűlés a kereseti összeg kiutalványozását elrendelte.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/3-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Tanácsülés. Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt 11 órakor ülést tartott, amelyen tárgyalta a József főherceg szanatóriumnak segély iránti kérelmét. A tanács 10 korona segélyt szavazott meg. A tanács ezenkívül még több folyó ügyet intézett el.

Adomány. Örövendetes karácsonyi ajándékban részesült a nagybecskereki ref. egyház. Özv. Jároli Mihályné szül. Dékány Etelka urnó ugyanis 800 koronáról szóló takarékpénztári betéti könyvet adott át a mai napon Szalay József lelkésznek azzal, hogy ez összeg a református templom harangjának beszerzésére fordítható. Szalay lelkész az egyház nevében forró halálját fejezi ki a nemes-szívű adakozónak.

Karácsonyfa-ünnep. A jótékony nőegylet tegnap tartotta meg karácsonyfa-ünnepélyét a központi óvodában. A gazdagon megrakott karácsonyfa körül ott láttuk a jótékony nőegylet tagjait élükön Dellimanics Lajosné elnökkel, s a szülők s gyermekbarátok nagy seregét. Husz szegény gyermek kapott teljes téli öltözetet s minden bábé szép játéktárgyat. A ruhákat a jótékony nőegylet adta a szegény gyermekeknek, míg a játéktárgyakat Kokits Sándor,

Eckfeld, Mesznik, Weisz Izidor adományozták. Kertész A. és Bauerné lábbeliket küldtek egy pár gyermeknek. Napholtz Ágostonné 10 koronával s a nőegylet választmányi tagjai süteményekkel, gyümölcsessel stb. járultak ahoz, hogy a karácsonyfa-ünnepély minél kedvesebb emlékekkel töltsse el a kis babák lelkét.

— **Dessewffy püspök a „D. M. K. E.”-hez.** A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület szegedi megalakulásakor Dessewffy Sándor esanádi püspök az ünnepélyen nem jelenhetett meg. A főpap most utólag a következő igen meleg hangú levelet intézte a kultúregyesület vezetőségéhez:

A mikor a D. M. K. E. előkészítő bizottságának egy küldöttsége előttem megjelent és előttem a tervbe vett egyesület célját kifejtette, szöbelileg már kijelentettem, hogy a hazafias szellem ápolására és terjesztésére alakuló egyesületbe belepek és az egyesület céljának megvalósítását hatáskörömben mindig elősegítem. Miután az egyesület a napokban megtartotta alakuló gyűlését, ezennel értesítem a tekintetes előkészítő bizottságot, hogy a közgyűlésen egészségi állapotomra való tekintettel személyesen nem vehetem részt, azért ezen az uton kívánom, hogy azt a lelkes fogadtatást, amelylyel az egyesület eszméje a Délvidék lakosságának hazafias osztályánál találkozott, kövesse a legüdvösebb működés, hogy Isten áldásával megvalósuljon a mindnyajunk lelkét és szívet eltöltő benső óhaj: a magyar haza nagysága és boldogsága. Dessewffy Sándor esanádi püspök.

— **Köszönet.** A nagybecskereki takarékpénztár igazgatósága 20. dr. Mangold Samu ur és neje 5. dr. Végh Lajos ur 1 koronát adakoztak az iskolagyermekbarát-egylet céljaira. Fogadják a nemesszívű adakozók ezuton is az egyleti elnökség hálás köszönetét.

— **Jegyzőválasztás Oppován.** Mint lapunknak Oppováról jelentik, ott ma folyt le Löwieser Imre főszolgabíró elnöklésével a jegyzőválasztás, melyen 16 pályázó közül Márkucz Márk eddigi orlováti jegyzőt választották meg egyhangulag.

— **Eljegyzés.** Messinger Fanny kisasszonyt, városunk szülöttét, Newyorkban eljegyezte Löwenberg Ignác.

— **Karácsonyi szünet az iskolákban.** Az összes iskolákban ma vette kezdetét a karácsonyi szünet, mely január 4-ig tart.

— **Adomány a V. H. O. Sz.-nek.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége javára Ujlaki Antal szegedi lapszerkesztő 100 koronát adományozott.

— **Eltűnt lelkész.** Szomorú hírt veszünk Paulinyi Sámuel antalfalvai evangélikus lelkészéről. Paulinyi ugyanis december 12-ikén elment Antalfalváról Mokrinba s azóta nyoma veszett. Hívei, a község, a hatóságok mindenfelé keresik, de mindegyikük nem talált rá. Az érdemes és nagyműveltségű lelkész ki Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának is tagja, megyeszerte köztisztviselőben áll s így rejtélyes eltűnése mindenütt mély megdöbbenést kelt. A hatóságok a legszélesebb körű intézkedéseket tettek, hogy az eltűnt nyomára jussanak s az antalfalvai főszolgabíró a következő hivatalos körözést adta ki:

Paulinyi Sámuel antalfalvai lakos. 47 éves, magos termetű, szeme barna, haja fekete, homloka magos, ruházata sötétkék, rövid kétsoros kabáttal, f. hó 12-én Mokrin községből Valkány felé menve a Korek-puszta előtti szántóföldek közt f. hó 15-én nyomtalanul eltűnt. Főlkérem, miszerint a nyomozást holléte iránt rögtön megindítani s eredmény esetében értesíteni sziveskedjék. Főszolgabíró.

— **Halálozás.** Dengi János dr., a jeles poéta, Krassó-Szörényvármegye nyug. kir. tanfelügyelője f. hó 20-án 51 éves korában elhunyt Lugoson. Temetése tegnap délután ment végbe a vármegye közönségének osztatlan részvéte közt.

— **Szerelmi dráma paprikával.** Furcsa szerelmi bosszúnak esett áldozatul ma reggel Parsa Jánosné a bégaparti vasúti állomás közelében. Papdi Emma ittvarnoki illetőségű, nagybecskereki cselédleány ugyanis szemet vetett Parsa János fiatal szőlőcsészre, a ki mellesleg mondva családos ember. Ez a körülmény azonban nem gátolta Parsát, hogy a leány gyengéd érzelmeit viszonzozza s így benső barátság keletkezett közöttük. Parsané azonban észrevette, hogy férje napról-napra hidegebb lesz iránta s valószínűleg sejtett is valamit, mert szigorúan felügyelt Parsára. Ez persze nem tetszett Papdi Emmának s eltökélte magában, hogy meg fogja magát bosszulni a férje felett örökös asszonyon s azért ma reggel 5 óra tájban megleste Parsánét a vasútiállomáson s midőn mit sem sejtve arra

haladt, megtámadta Parsánét s egy marék paprikát szórt annak szemébe. Az asszony jajveszékével kiáltott segítségért, mire a merénylő leány elmenekült. Parsané szemét hamarosan kimosták s így csak néhány napig szenvedte meg a paprika csípését. Papdi Emma ellen pedig a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Tömeges gyujtogatások.** Az utóbbi időben gonosz kezek egymásután csinálnak tüzet. Most is három olyan tüzről kapunk hírt, amely gyujtogatásból ered. Így Oppován az ottani bíró házat akarták ismeretlen tettesek felgyújtani, de munkájukban ügylészük megzavarták őket és így a gyujtogatáshoz használt eszközöket és pedig: 2 nádvesszőt puskaporral töltve, egy hosszú köolajba mártott kenderfonalat és 2 csomag gyufát — ott hagyták. Minthogy itt nem sikerült a gyujtogatás, a bírónak üres háztelkéhez mentek és az ott elhelyezett szénát, szalmát és kukoricaszárát gyujtották meg. A kár körülbelül 300 korona. — Szerb-Szent-Mártonban a héten Szűsz Ede fia birtokát képező nagy kazal szalmát gyujtották föl. A kár körülbelül 700 korona, de biztosítás útján megtérül. — Torontál-Szigeten Milutemits F. panosvai cég, torontál-szigeti földbérlok szerűs kertjében a minap tűz ütött ki, mely 15 nagy kup kukoricaszárát, több kazal szénát és szalmát hamvasztott el. A kár 1000 korona, de biztosítás útján részben megtérül. A tűz itt is gyujtogatásból eredt s a gonosz embereket a csendőrség erőlyesen nyomozza.

— **Elfogott dah nycsempészek.** Jó fogást teit a napokban a csendőrség. Schwarz Antal és Varga Antal csendőrök ugyanis a minap reggel 4 órakor a nagyikindai határban cirkálás közben észrevették, hogy az országuton hat ember ugyancsak igyekszik előlük menekülni. A csendőröknek feltűnt ez a menekülés, utánuk iramodtak s sikerült is nekik a hat gyanus embert elfogni. Ekkor azután kitért, hogy a menekülőknél 6 zsákban belföldi leveles dohány van s ez készítette őket arra, hogy a csendőrök elől kerekedjenek. Az elfogott dohánycsempészeket a csendőrök Karlovára kísérték, a hol megállapították személyazonosságukat. A csempészek Budisin Dragomir, Olgás Vojk, Vujadinov Obrad, Sztanisin Simon, Vujadinov Izidor és Belin Rádo, a kik ellen megindították az eljárást.

— **Feltört vasúti kocsi.** A minap éjjel Nagyikindán még eddig ismeretlen tettesek feltörték a vasúti állomáson négy, áruval rakott vasúti kocsit s az árukat javában rakosgatták kifelé, midőn az ör észrevette őket és feljökött. A tolvajok erre megfutamodtak s dacára a szorgos kutatásnak, kilétüket mindaddig nem lehetett megállapítani.

— **A feláru vasúti jegyek.** A feláru vasúti jegy váltására jogosító arképes évi igazolványok az 1904. évre idejekorán leendő érvényesítésük végett a magyar királyi államvasutak igazgatóságához (VI. ker. Andrassy-ut 73-75. sz.) már f. évi október hó 20-ától kezdődőleg beküldhetők, azok az igényjogosultak pedig, kik a f. évben ily igazolvány birtokában nincsenek, de ilyet az 1904. évre váltani kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fenti időponttól kezdve kérelmezhetik. Nehogy tehát az igazolványok érvényesítése, illetve az új kiállítás körül késedelem merüljön fel: figyelemztetjük az érdekelteket, hogy az érvényesítés készítségét, illetve az új igazolványok kiállítását az előirt módon mielőbb kérelmezzék. A nyugdíjasok lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által nyugdíjas minőségüket és azt, hogy díjazott tisztségét vagy fizetéssel járó hivatalát nem viselnek, folyamodványaikon igazolatni tartoznak.

Színház és Irodalom.

— **Kiss Arnold új könyve.** Az egész magyar közönség, de különösen a becskereki közönség élénk örömmel fogadja városunk szülöttjének új könyvét, melynek a címe „A pap hárfája”. A kötet két részre oszlik: Az egyik Morris Rosenfeld, a sokszor méltatott „ghetto-poéta” verseinek formakéletes fordítását tartalmazza, melyert bármilyen nyelvnek közönsége megirigyelheti a magyart, pedig Rosenfeld csodás mélysegű dalait sok nyelvre fordították le. A második rész a pap hárfája gyűjtő-néven Kiss Arnold eredeti költeményeinek gyűjteménye. A gondolatok mélysege, a nemes tartalom s a legzamatosabb magyar nyelv jellemzők a pap-költő ezen költeményeit, melyek megérdemlik, hogy újból és újból elolvassuk őket. A szépen kiállított kötet Singer és Wolfnerrel jelent meg.

— **Peterdy Szegeden.** A színészek közlönyéből olvassuk, hogy Janovics Jenő dr., a szegedi színház igazgatója a jövő szezóra szerződött Peterdy Sándor jellemszínész. Peterdy jó ismerőse a becskereki közönségnek. Két ízben is igazgatója volt a becskereki színháznak, de vállalkozását sohasem kísérelte a szerencse. Annál jobban becsülte azonban a mi közönségünk Peterdyben a kiváló tehetségű, gondolkodó jellemszínész,

kinek egyes alakításai, mint a „Zalemeai bíró”, „Otello”, „Bánk bán” feledhetlenek lesznek előttünk. Őszintén örülünk annak, hogy a derék színész ismét oly pozícióba jutott, melyben szép tehetségét érvényesítheti.

— **A legolcsóbb szépirodalmi folyóirat** kétségkívül az „Érdekes Könyvtár”, melylyel nemcsak olcsóság, de díszes kiállítás és kitűnő bel-tartalom tekintetében sem versenyezhet egy szépirodalmi lap sem, a külföldieket sem véve ki. Első (karácsonyi) füzeté 64 oldalra terjed, nagykönyvalakban, tartalmazza Mikszáth Kálmán a világhírű író „Batyus zsidó leánya” és „Pletyka” című gyönyörű elbeszéléseit, ezenkívül gazdag rejtvénypályázatot nagy könyvjutalmakkal, ismeretterjesztő apróságokat stb. A lap előfizetési ára negyedévre csekély egy korona, mely összeg az „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatalába (Budapest, VIII. József-körút 65.) küldendő be. Mint a külföldről beözönlő selejtes folyóiratok kiszorítására irányuló vállalatot, nagyon ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Közgazdaság.

A megyei gazdasági egyesület 1903. évi működése.

— Előzői jelentés. — (Folytatás)

II. Létényesítés.

Allandóan foglalkoztatva egyesületünket vármegyénk tenyészmén szükségletének a kérdése. Ugyanis a Versecen levő állami méntelep osztályánál nincs elegendő hely a ménállomány szaporítására, ennélfogva a miniszterium vármegyénk területén új méntelep-állomások létesítését nem engedélyezheti. Hogy ezen immár tarthatatlan helyzetet egyesületünk segítsen, felterjesztésileg arra kérte a miniszteriumot, hogy vármegyénkben egy új méntelep-osztályt létesítsen, mely cél érdekében Zsombolya község vállalkozott arra, hogy a méntelep-osztálynak szükséges összes épületeket saját költségén fel fogja állítani. Sajnos azonban, de ezen törekvésünknek nem lett meg a várt eredménye, mivel a méntelep-osztályok számának szaporítását nagy akadályok gátolják s ezen felül a verseci laktanyára vonatkozó bérleti szerződés tartama csak 1912-ben fog lejárni.

Községeink nagyrésze tehát ezen kényszerhelyzet következtében továbbra is magánménék tartására lévén utalva, egyesületünk a legnagyobb buzgósággal járt közbe, hogy a községek számára a ménvásárlást előmozdítsa, mely cél érdekében a következő községeknek szerzett az államtól kedvezményes ár és részletfizetés mellett tenyészméneket:

Német-Ecska	2 drb.
Nagy Jécsa	1 „
Kis Jécsa	2 „
Uj-Szt.-Iván	1 „
Klekk	2 „
Zsigmondfalva	2 „
Szerb-Ittebe	3 „
Módos	2 „
Lázárföld	2 „
Török-Becse	2 „
Pészak	2 „

Összesen 21 drb.

Ezen felül Magyar-Ittebe községnek mének vásárlására 1200 korona kamatmentes kölcsönt adott egyesületünk.

A létényesítés érdekébeni működése volt továbbá az egyesületnek, hogy felterjesztést intézett a nagyméltóságú miniszteriumhoz, hogy a Mezőhegyesen évenként kisorolni szokott tenyészkanak eladásánál a kisbirtokosoknak elsőbbség adassék.

A katonai kincstár által Temesvárott ki-mustrált tenyészkanakból egyesületünk 20 darabot kapott, darabonként 100 korona árban, melyeket ugyancsak ily árban kigazdák között szétosztott.

A Nagy-Kikindán rendezett lóverseny sikeréhez egyesületünk 800 korona díj adományozásával járult hozzá.

A lovak értékesítését illetőleg a szegedi 3-ik honvéd huszárezrednek bejelentette a létényesítéssel foglalkozó birtokosokat s azon községeket, melyeknek kigazdái katonai szolgálatra megfelelő lovakat tenyésztenek.

Egyben a tisztelt közgyűlésnek azt is bejelentem, hogy az egyesületünk által már az előző években Grabácon és Bega-Szt.-Györgyön létesített mezőhegyesi tájfajta létényesítés igen szép eredménnyel működik.

III. Baromfi-tenyésztés.

Egyesületünknek a baromfi-tenyésztés fejlesztése érdekében kifejtett működése immár nagy eredményekkel van jutalmazva. Ugyanis a több éven keresztül folytatott cserebaromfi kiosztás következtében nem csak azon célt sikerült elérnünk, hogy a baromfi állomány megyeszerte nagyrészen megjavult, hanem ezen felül sikerült a baromfi-tenyésztési kedvet is annyira fokozni, hogy immár vármegyénk területén igen számosan fajbaromfi-tenyésztéssel is foglalkoznak.

Gondját képezte egyesületünknek a tenyész-baromfi anyag értékesítése is, amennyiben mind-azok, kik a titkári hivatalnál bejelentették, hogy eladó nemes baromfi anyaggal rendelkeznek, azoktól a helyszínen egyesületünk titkárnak jelenléte-ben a földmivelésügyi miniszter ur kiküldötte megvásárolta az összes eladó anyagot.

A nemes baromfi kiosztás érdekében egyesületünk felterjesztésileg fordult a nagyméltóságú földmivelésügyi miniszteriumhoz, hogy még az előző évben engedélyezett 1000 darab nemes baromfifőből még ki nem adott 197 darabot bocsássa rendelkezésünkre. Reménységünk van ahhoz, hogy ezen mennyiséget még a tenyész időszak beköszöntése előtt meg fogjuk kapni és hogy ezen mennyiségnek kiosztása révén a már is szépen megjavult baromfi állományunk nemesítéséhez szintén hozzá fogunk járulni.

A baromfi-tenyésztés terén legnagyobb szabású ténykedése volt egyesületünknek az 1903. évben a Nagybecskereken rendezett II. országos baromfi-kiállítás.

Ezt egyesületünk a Baromfi-tenyésztők Országos Egyesületével karöltve rendezte, s a ki-jelölt programhoz híven október hó 9., 10., 11. és 12-én tartatott meg. E kiállítás nagy fontos-ságát és kiváló sikerét nem lehet eléggé méltatnom. A kiállítás részleteinek leírását és az egésznek lefolyását ezen jelentésem keretében nem ismertetem, hanem a szíves érdeklődőt utalom az egyesület „Értesítőjének” ez évi no-venber havi számára, ahol a kiállítás teljes rész-letességgel leírva van. E helyen csak annak megemlékezésre szorítkozom, hogy kiállítva volt összesen 1800 darab gazdasági és sport-baromfi és hogy a kiállítás látogatottság tekintetében is kielégítette a hozzáfűzött reményeket, amennyiben annak 4 nap alatt összesen 8000 látogatója volt.

A kiállítás számadatai 5545 korona 20 fillér bevétellel és 5768 korona 94 fillér kiadás-sal zárattak le. A fedezetlenül maradt 223 ko-rona 74 fillér kiadási többletnek megtérítésére az egyesület felterjesztésileg a földmivelésügyi miniszter urhoz fordult és reményünk van hozzá, hogy ő nagyméltósága ezen kérelmünket teljesí-teni fogja, tekintettel kiállításunk fényes sikerére s arra a nagyfotosságu célra, melyet ez hivatva volt szolgálni.

IV. Növénytermelés.

A növénytermelés fejlesztése terén több irányban buzgólkodott egyesületünk. Kiszáradk számára több vagon rakomány buza vetőmagot hozatott Mezőhegyesről és Bábóhárról; ezenfelül terjesztette az egyesület által Torontálban már meghonosított dunántúli tar-buza termelését, mely buza fajta vármegyénkben eideig már több ezer katasztrális holdon kiváló sikerrel termeltek.

A cukorrépa termelés felkarolása érdeké-
ben is működésben volt egyesületünk s ennek felkarolása érdekében főhivatást intézett a vármegyei gazdaközönséghez és vállalkozott arra, hogy a termelési szerződés megkötését közvetíti a gazdák és a mezőhegyesi cukorgyár között. A cukorrépa termeléssel párhuzamosan a megyei cukorgyár létesítésének elejtett eszméje ismét-
teltelen felszínre került és most tűnik fel előttünk csak igazi nagyságában az a veszteség, hogy az egyesület által az 1901. év elején megindí-
tott cukorgyár létesítési mozgalom akkor sikerre nem vezetett. Ha a nevezett évben a cukor-
gyárat létesítenünk sikerült volna, ugy manap már vármegyénknek közgazdasági képe egészen átalakult keretekben lebegne szemünk előtt, s ezen felül vármegyénk területéről a kivándorlást sikerült volna e révén nagy részben megszü-
ntetni, amennyiben a munkahiány a gyár létesí-
tése következtében egyszerre megszűnt volna vármegyénkben. A jelenleg uralgó viszonyok új cukorgyárak létesítésére nem alkalmasak, így hosszú időre le kell mondanunk arról, hogy egy megyei cukorgyár áldásaiban részesedhessünk. Ugyanis a képviselőház előtt levő törvényjavaslat szerint Ausztriával szemben nem fogjuk alkalmazni a brüsszeli cukorkonferencián engedélyez-
ett 6 frankos sur taxot, hanem csak a 3.50 frankos sur taxot, e leszállított póttételék pedig aligha fogja megvédelmezni a magyar cukorter-
melést az osztrák behozatal ellen annyira, hogy a meglévő gyárak mellett még újakat is létesít-
hessünk. E tekintetben tehát csak a megfontolás és tartózkodás álláspontjára helyezkedhetünk, míg a tervezett pótdíj hatását ki nem tapasztaljuk vagy amíg nem sikerül kivinnünk a 6 frankos sur tax behozatalát.

Az egyesület növénytermelési kísérleteket is eszközölt, nevezetesen: saját kísérleti telepén magyar, francia és somogyi tar-buzával össze-
hasonlító termelési kísérleteket végzett. Ennek eredményeként a francia buzát nagyon bőter-
mőnek, de későn érőnek tapasztaltuk s ezen felül a francia buza magtermése minőségileg messze mögötte maradt a bánáti buzáéknak, és végül hátrányul szolgált még azon körülmény-
ia, hogy a porüszök iránt nagyon fogékony. A somogyi tarbuza termelése kitünően sikerült, katasztrális holdankint 2 q-val több termést adott a bánátnál és minőség tekintetében csep-
pet sem maradt a bánáti buza mögött. Ezen

somogyi tar-buzából Marton Andor, egyesületünk titkárnak sikerült még az 1901. évben két keresztezést létesíteni, ezeknek egyike a somogyi tar-buza és bánáti buza keresztezése, a másik pedig a somogyi tarbuza és vörös kalászu buza keresztezése. Ezen említett két buzakereszte-zést Marton Andor az elmúlt évben tenyészkiválasz-tással nemesítette, úgy hogy a keresztezésnek és a nemesítésnek eredményeként már két külön álló tar-buza fajttal rendelkezik, melyek közül az egyik fehér száru és fehér kalászu tar-buza, a másik fajta pedig vörös száru és vörös kalászu tar-buza s ezek mindegyike egyesíti magában a következő jeles tulajdonságokat: 1. korán érést; 2. ellentállást a megdőlés és a rozsdá iránt; 3. bő termést; 4. a kitünő minőséget, nevezetesen a szép piros színt, a magas hl. sulyt és az acélosságot. A nemesítési eljárást Marton Andor az 1903—1904-ik termelési évre is folyamatba tette.

Az egyesület tengeri termelési kísérleteket is hajtott végre, mivel azonban a termelt külön-böző fajták még lemorzsolva nincsenek, ezeknek részletes termelési eredményéről még nem szá-molhatok be.

Annnyit azonban már most is kijelenthetek, hogy a mi viszonyaink között legjobbnak bizo-nyult a bánáti tengeri termelése, csakhogy szük-séges volna ezen tengeri fajtát nemesítési eljárás-sal javítani.

A növénytermelés ügykörébe vágó működése volt az egyesületnek az is, hogy az O. M. G. E. által a műtrágyagyárosok ellen megindított akcióit teljes erővel támogattuk, amely körülményre vármegyénk gazdaközönségének figyelmét felhívtuk és pedig eredménytel, amennyiben vármegyénk területéről összesen 11 vagon superfoszfát meg-rendelést tettünk.

A komlótermelést szintén támogatta egye-sületünk, amennyiben komlótermelőink számára komlórudak beszerzését közvetítette.

(Folytatjuk.)

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése december 23-án.

Távirati tudósítás.

Budapest, december 23.

A képviselőház ma délelőtt ülést tar-tott, melyen napirend előtt Olay Lajos a tudományegyetemről legutóbb mondott beszédét magyarázta, a melyért Berze-
viczy Albert kultúrminiszter tegnap alapo-san megelégedtette. Azt mondja Olay, hogy valami hibának mégis csak kell lenni a tudományegyetemen, hogy onnan az ifjak tömegesen mennek el vizsgázni Kolozsvárra.

Berzeviczy Albert kultúrminiszter kijelenti, hogy a vizsgarendszer reformját tanulmányozza s azt mielőbb megoldásra juttatja.

Ezután áttérnek az ujoncjavaslat vitá-jára, a melynél ma Okolicsányi László mondta el záróbeszédét és makacskodott, hogy addig folytatják a küzdelmet, a med-dig bírják.

Nyiró Sándor honvédelmi miniszter: Nincs semmi értelme.

Tisza István gróf miniszterelnök el-mondja a kormányra vállalkozásának tör-ténetét, majd kimutatja a mai obstrukció abszurd és veszedelmes voltát. Tizenöt em-ber makacskodása kényszeríti a kormányt a póttartalékosok behívására. A behívottak családjai sirnak, kéri tehát a szerencsétle-nek nevében, hogy hagyják abba a harcot.

A miniszterelnök beszéde a Ház min-den oldalán nagy hatást keltett. Az ülés folyik.

A király karácsonya.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: A király holnap reggel külön udvari vonaton Wall-sebe utazik, ahol a karácsonyi ünnepeket Ferenc Salvator főherceg és Mária Valéria főhercegnő családja körében tölti.

A Ház munkarendje.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint felhivatalosan jelentik, a képviselőház közvetlenül az ünnep után ismét összeül. Ugyanazok az okok, a melyek ezt az elhatározást feltétlenül szük-séggé tették, követelik azt is, hogy a kép-viselőház ez alkalommal a régi gyakorlat-tal szakítson, a mely tudvalevőleg abból

állott, hogy a görög szertartásu ünnepek előtt nem tartott üléseket. Ezuttal az újévi szünet az újévvél véget ér és január 2-án a képviselőház már folytatni fogja tanács-kozásait. Hogy meddig, az egyelőre még nincs megállapítva tekintettel azonban a felhalmozott teendőkre, minden bizonynyal ülésezni fog mindaddig, míg csak a dele-gációk tanácskozásainak a folytatása az üléseket félbe nem szakítja.

A tisztviselők pótléka.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap este 6 órakor ülést tar-tott, a melyen a tisztviselők karácsonyi pótlékát tárgyalta.

Az inzultált Kossuth.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi lapok szerint tegnap a Muzeum-köruton Kossuth Ferencet egy Ujfaluusi nevű nyugalmazott gazda-tiszt e szavakkal: — Ön még nem lötte magát föbe? — inzultálta volna. Kossuth Ferenc ma kijelentette, hogy ebből egy szó sem igaz.

Nagy lopás a vasuton.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti-gráci vona-lon a 93. számú mozdópóstkocsiról az éjjel elloptak egy pénzeszsákokat, amelyben 63.000 korona volt s a melyet a Magyar Általános Hitelbank adott fel. A lopás a komárommegyei Ács községnél történt. A nyomozás szerint a tettes reggelig ott volt s ezután utazott Budapest felé. A tolvaj valószínűleg egy magas, karcsu, barna bajuszu fiatalember, aki Ácson egy fiatal asszonnyal kiszállt.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1903. december 23.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		kilo	50 kilogr. ára	
		kor. töl	kor. ig		kor. töl	kor. ig
Tiszavidéki új	76	7.50	7.65	80	7.85	8.—
Pestvidéki új	76	7.40	7.55	80	7.75	7.90
Bánsági új	76	7.45	7.60	80	7.80	7.90
Bácskai új	76	7.55	7.70	80	8.—	8.—
K o s s u t h						
új elsőrendű	70—75	6.35	6.45			
„ másodrendű	—	6.25	6.35			
„ takarmány	60—62	5.55	5.75			
„ égetni való	62—64	5.45	5.55			
„ sörfőzésre való	64—66	6.—	6.—			
Zab	—	5.60	5.70			
Tengeri ó	bánsági	38—41	5.50	5.70		
„ másnemű	—	—	5.50	5.70		

Határidő-üzlet.

Budapest, december 23. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai lözsdén az árak kisebb-nagyobb mértékben emelkedtek: Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:
Buza (áprilisra 1904.) . . . 7.71— —
Tengeri (májusra 1904.) . . . 5.18— —
Zab (áprilisra) . . . 5.44— —
Rozs (áprilisra) . . . 6.59— —

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
Temesvár, Versez, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Panesováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.
b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zsombolyáról, Versezről, Alibumarról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 23 p.
Panesováról: reggel 7 óra 23 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Zsombolya, Temesvár, Versezre: délután 4 óra 45 p.
Panesovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Temesvár, Versez, Antalhalva—Panesova és Alibumarra: reggel 3 óra 33 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Torontálvármegye nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.

6335. kig. sz. 1903.

949-3.3

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye nagyszentmiklósi járásba kebelezett Kis-Zombor, Ferenczszállás, Keglevichháza, Bolgártelep, Pusztakeresztur községekből álló Kis-Zombor székhelyvel rendszeresített körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: a körhöz tartozó községektől 1200 kor. törzsfizetés, a községi és körállatorvosi állások szervezéséről szóló megyei szabályrendelet 10. és következő szakaszaiban foglalt mellékjövedelem, huszemle után járó körülbelül 100 korona.

Megjegyzem, hogy a kör székhelye marharakodó állomás. A körhöz tartozó Kis-Zombor községében öt uradalom van, Porgányon egy uradalom és így a valószínű mellékjövedelem 1000 koronára tehető.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. és az 1888. évi VII. t.-c. értelmében felszerelt pályázati kérvényüket hozzám 1904. évi január hó 20-áig nyújtsák be.

A választást Kis-Zombor községbáznál 1904. évi január hó 23-án délelőtt 10 órakor fogom megtartani.

Nagyszentmiklós, 1903. évi december hó 16-án.

Hadffy,
főszolgabíró.

Külön árak karácsonyra!

Szőnyegek 100-300, perzsa minta drbja frt 6—
Ágy elé való szőnyegek „ „ 70
Pamlagtakarók, Double szövés „ „ 7—
Fluohe asztaltakarók dushimzéssel „ „ 9—
Függönyök remek kiállításban 1 ablakra „ 1—
Flaneltakarók meleg drbja „ 30
2 ágytakaró s asztaltakaró „Bourette“ 1 készlet „ 4-50
Dívtos bársonykelme méterje „ 75
Dívtos barohentek „ „ 25

vannak nagyobb választékban állandóan raktáron

Hermann Gusztáv és tsa.

szőnyeg- és szövő-árnyárában Nagybecskerek,
 Temesvári-utca 1502. Hiller-féle ház.
 Gyárhelyiség az udvarban.

45.159. II. A magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetés.

Az északi főmühelyi lakótelep tetőfedéseinek fenntartására nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó bővebb adatok, valamint az ajánlati minta, a pályázati feltételek, nemkülönben a szerződés tervezete az alulírott üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályának hivatalos helyiségében (Külső Kerepesi-ut, szemben a keleti pályaudvarral) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb *f. évi december hó 30-án déli 12 óráig* a jobbparti üzletvezetőség titkárságánál nyújtandók be következő felirattal: „Ajánlat az északi főmühelyi lakótelep tetőfedési munkára nézve.“

Bánatpénz fejében legkésőbb *f. évi dec. hó 29-ig déli 12 óráig* 100 korona, azaz egyszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban gyűjtőpénztárunknál leteendő.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 nappal nem régebbi árfolyama szerint, de a mértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzzel nem tehetőek le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó. Szóban forgó munkára csakis magyar állampolgárok pályázhatnak. Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak tartjuk fen.

Budapest, 1903. december hó.

Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjaztatik.)

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki h. é. vasut.

Érvényes: 1903. évi október hó 1-étől.

Oda				Szeged—Karlova—Nagy-Becs kerek.				Vissza			
Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	8.				V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.
4402	4404	4406	4414					4413	4405	4403	4401
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.					I-III.	I-III.	I-III.	I-III.
650	1010	815	230	ind. Budapest ny. p. u.			érk.	125		740	715
916	1134	935	351	.. Czegléd			..	1206		621	422
1033	1250	1059	426	.. Kecskemét			..	1131		545	821
1043	1230	1035	453	.. Kis-Kun-Félegyháza			..	1144		522	717
1227	1120	1120	477	.. Szeged-Rökus			..	1030		426	247
145	1201	1201	606	ind. Szeged			..	834		357	1322
155	1211	1211	618	érk. Szőregh			..	820		345	1329
156	1212	1212	619	ind. Szőregh			..	819		344	1313
203	1220	1220	629	*Ó- és Uj-Szt.-Iván			..	810		335	1311
217	1232	1232	645	*Gyála			..	754		323	1157
224	1239	1239	700	Szerb-Keresztur			..	745		315	1149
248	105	105	735	Törökkanizsa			..	720		257	1130
302	119	119	755	Szanád			..	649		235	1110
312	128	128	821	Csóka			..	635		224	1057
325	141	141	840	Tisza-Szt.-Miklós			..	604		210	1044
339	155	155	904	Páde			..	545		155	1029
353	209	209	920	*Esztermajor			..	522		133	1013
405	221	221	937	Bocsár			..	508		127	1001
415	231	231	948	érk. Karlova (9.)			..	455		115	949
V.-v. 4412			1031	érk. Nagy-Kikinda (9.)			..	350		119	V.-v. 4411
I-III. 350	155	718		ind. Nagy-Kikinda (9.)			..	841		149	I-III. 1031
444	246	802		ind. Karlova (9.)			..	754		100	928
459	256	812		Beodra			..	745		1251	918
510	306	822		*Vincevár			..	735		1241	907
558	327	845		Török-Becse-Araes			..	715		1221	843
626	345	903		Kumán			..	657		1203	751
647	404	922		Melencze			..	643		1149	735
705	420	938		Elemér			..	622		1128	708
722	435	953		érk. Nagy-Becs kerek (1. 2.)			..	607		1112	645
1213	920			érk. Pancsova-Józsefváros (2.)			..				150
	620			érk. Szécsány (1.)			..				150

Nagy-Kikinda—Karlova.

Oda				9.				Vissza			
V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.					Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.
4512	4502	4504	4506					4501	4503	4505	4511
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.					I-III.	I-III.	I-III.	I-III.
650	1010	815	230	ind. Budapest ny. p. u.			érk.	127		740	715
			410	ind. Temesvár-Józsefváros			..	817		541	
350	1158	155	718	ind. Nagy-Kikinda			..	624		841	149
413	1220	221	738	ind. *Váalom			..	558		821	123
429	1235	239	752	érk. Karlova (8.)			..	540		806	105
834	357		1232	érk. Szeged (8.)			..	145			606
722		435	922	.. Nagy-Becs kerek (8.)			..	697		1112	645
1213		920		.. Pancsova-Józsefváros (8. 2.)			..				150

Karácsonyi ajándék

alkalmas

Somfai Jánosnak

Kutyavár és más apróbb históriák

című könyve, melyet a kritika osztatlan elismeréssel méltatott.

— Most —

leszállított áron kapható

a „Torontál“ kiadóhivatalában.

Ára bementes küldéssel:
 diszkötésben 3 korona, — füzve 2 korona.

175.759/903. sz. Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a nagyszombati pályaudvar felvételi épületének gázvilágítási berendezéséhez szükséges világító testek és lámpás oszlopok szállítására pályázatot hirdet.

Az említett világító testek és oszlopok részletes körülírását tartalmazó „költségszámítás“ minta, továbbá az „ajánlat“ minta és az említett tárgyak szállítására, valamint az ajánlattételre nézve érvényes feltételeket tartalmazó „pályázati felhívás“ a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. II. em. 48.) díjtalanul kapható, de a „pályázati felhívás“ valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál is megtekinthető.

Az előírt módon kiállított, aláírt, bélyegekkel

ellátott és lepecsételt ajánlatok *f. é. december 29. déli 12 óráig* a fent említett szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján oda beküldendőek. Bánatpénz képen az ajánlott tárgyak értékének 5%-a *f. é. december 28. déli 12 óráig* a magyar királyi államvasutak főpénztáránál leteendő.

Elkészve benyújtott, valamint a pályázati felhívásban részletesen előírt feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1903. december hóban.

Az Igazgatóság.
(Utánnomás nem díjaztatik.)

Csenei járás főszolgabírájától.

5732. sz. 1903. 950-3.3

Pályázati hirdetés.

Az elhalálozás folytán megüresedett németi községi jegyzői állásra, mely alábbi jövedelmezéssel van egybekötve, pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket 1904. évi január hó 26-ig hivatalomhoz adják be.

Az állás javadalmazása következő: 1244 kor. törzsfizetés, 100 kor utiátalány, 4 drb nagy szarvasmarha szabad legeltetése, szabad lakás a községbáznál, az ahhoz tartozó udvar és kert használatával és végül a magánmunkálatok után szabályrendeletileg megállapított díjak.

Csene, 1903. évi december hó 18-án.

Uzbasich Gáspár,
főszolgabíró.

Hirdetések

felvételnek a

„TORONTÁL“ kiadóhivatalában.